

ЦАРЕГРАДСКИ ВѢСТНИКЪ

Годишна цѣна:

100 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за и во вънъ и въ Одесса. — Отъ Одесса за въ всички-те мѣста въ Россія плаща ся въ година-та за пресылка-та на руска-та поща 2 карбовни.

N° 132.

ИЗДАВАСЯ ВСЕКА СУББОТА.

Подписка ся пріема въ Типографія-та и въ Болгарскій Метохъ. Въ Одесса у Его благородія Николая Христофоровича Ильинца. Въ Москва въ Редакції Журнала Москвитянинъ. Въ Букурещъ у Г-на Иакова Валанчулі. Въ Ибраилъ у Г-на Михаила Ноповича.

ВАТРЕШНИЙ НОВИНЪ.

ЦАРЕГРАДЪ.

МАНИФЕСТЬ

За сегашно-то положеніе на работи-те, разданъ въ Цареградъ и во всичка-та Имперія, поповелѣніе на И. И. В. Султана,

15 Юля 1853 (21 Шеваль 1269)

Мы извѣстихме преди чрезъ Господарственна-та Газета че Русско-то правителство, неудѣтвѣ на несогласіе-го, кое-то изъвѣстника за иѣконъ вопросы между В. Порта и него, прекъса свой-те дипломатически сношения иозвѣска назадъ миссія-та си изъ Цареградъ, и правителство-то на В. Порта, кайко видѣ значителни приготовленія на Русы-те, како по сухо, тѣл и по море, все иѣконъ да юзнатъ мѣрки и укрѣпленія единственно за своя-та защица.

И-тина-та причина на припіраніе-то съ Россія е исканіе-го, кое-то Императорско-то Руско правителство подчинява да получи съ формально обзагелство за религіозны-те пре-виущество на духовенството и православны-те церкви, и отказать-ть да ся согласи за то-ва, когто представи В. Порта споредъ свои-те права.

Погребно е да ся забелѣжи че тиа религіозни пре-виущество, дадени отъ блаженчаго памяти Султана Мухамеда II, Завоевател-сть, бѣха постепенно поддържани и подтверди-ни подъ правленіе-то на Императоры-те, неговы-те наследици, И. И. В. Султана, споредъ вы-

сокій-атъ прииѣръ на своите пресвѣтѣйши прадѣдови, также подтверди ги. И тай никой не си е воображава-ль, че правителство-то на Н. И. В. искало е да насилі стары-те пре-виущество, дадени доброволно. В. Порта е готова да засвидѣтельства това рѣшително предъ цѣли свѣтъ, и не отказа да даде един такви-и увѣренія, кои-то да разсѣять сомнѣнія-та, хранены отъ Русско-то правителство, кои-то станаха причина за пре-ираніе.

Едно правителство, кое-то взема срѣчу друго правителство обязательство въ видъ иль достоинство на трактать за религіозны пре-виущество на единъ народъ отъ толкова милионы души, подданны на това правителство, посяга на собственна-та му независимость и на законны-те му верховны права. Заради това чистосердечно и дружелюбно обявися и постепено повтори, че невозможно е да си вземе едно подобно обязательство. Но Руско-то правителство, кое-то не требаше веке да настоида до една такава степень, ни въ единъ случай не ся отказа отъ свое-то притязаніе, и войски-те му минаха Прута въ послѣдне-то време да призиша и облада-ть временно Княжества-та Молдова и Влашко, приземаніе, кое-то глубоко удиви правителство-то на И. И. В. Султана.

За това насиліе на наши-те предѣлы, прости-но на существующи-те договоры, мы на-правихме формални прогесты, споредъ международный-атъ наредъ, и извѣстихме достовѣрно и открыто велики-те державы, че подобно насиліе на трактаги-те не може да ся пріеме отъ В. Порта. Мы извѣстихме, защо-то наредъ-атъ прѣсть споредъ тиа трактаги, кои-то освѣтиха твърдо поручителство-то ме-жду державы-те за тѣхна-та цѣлостъ и отно-сителна независимость, ище да ся извѣстя-ть

всички-те державы, когато возникватъ такви-зи важни вопросы като сегашни-те.

Русско-то правителство отъ своя страна обясни, че истинно-то му намѣреніе не е да открива война съ Оттоманското правителство, но ще държи въ рѣцѣ-те си Княжествата Молдова и Влашко като веществено по-ручителство, до гдѣ-то получи онова що ище.

Правителство-то на В. Порта, на сetiѣ, получи отъ страна-та на всички-те велики державы безъ исключенія дружелюбни доказателства въ разны стелеви. Англія и Франція дадоха веществененъ знакъ на тѣхно-то дружелюбие и благоволеніе за правителство-то на И. И. В., готово да послужи съ под-держаніе и увѣренность.

Споредъ прѣты-те правила, В. Порта на-хождася сега въ сношениe съ велики-те державы, защо-то тя не може — какво-то и да ся случи — да пріеме предложеніе, кое-то по-сягла на нейна-та независимость и верховны права. Тя опредѣли единогласно да пази, за защита-та си, военно мѣстоположеніе или по-край Дунава, или до предѣлы-те Анадолки, докѣ ся узнае обращеніе-то, кое-то ще взематъ работы-те.

Това е исто-то положеніе и первона-ялна-та причина, коя-то ся случи между В. Порта и Россія. Правителство-то на И. И. В. Султана бди съ най голѣма дѣятелностъ и точностъ да ся испълнятъ необходимы-те мѣрки, както и всичко-то кое-то ся относи и е необходимо за войски-те и укрѣпленія-та.

Колко-то за должносты-те на всички-те поддани въ Царицна-та, тѣ треба, въ совер-шенно-то спокойствиѣ гдѣто ся наслаждаватъ, да си гледатъ свои-те работы, тѣрговски и селски, всякий споредъ занятіе-то си, и да ся сообразуватъ споредъ новелънія-та на В. Порта.

Ако и притязаніе-то на Россія е основа-

точка. Илатенъ предображеніе образа на превосходимый-атъ праведникъ отъ Бога про-воденъ, и ще пострадае всяканво зло, безъ да престане да обыча человѣчество-то.

Това воистина бѣше общо предчувствіе, на человѣтескія родъ глашь скорбній, чото постиганіе до само-то небо. Воистина кое подтвержденіе, кое веке утишеше остана на человѣкъ? Безумни суевѣрія почитаха за Бога знакове-те на постыдны-те похоты. Въ Капитоль-атъ обдаваха честь камъ самодер-жителы-те рани съ Бога, и несмыслило имъ обдаваха титулъ: "Ваша-та Вѣчность." Отъ друга страна туденъ-те, чото само ти дѣржа-ха истина-та вѣра, изгубиха, да речеме та-ка, пророческій-атъ ключъ, и всегда чекаха Мессія и миаха, какъ ще да е иѣконъ велики и горделивъ завоевателъ, кой-то чене да имъ направи свѣтовно-то царство безсилно, и бѣ-ха раздѣлени на двѣ противни ереси, и Фарисеи-те предлагаха закона въ суетни свя-щенодѣйствія и въ тайно-то си лицемѣріе, а Садукен-те живиха совсѣмъ тѣлесно, и не-вѣрваха бытіе-то нито на духове-те, нито воскресеніе-то на мертвы-те, нито будущій-атъ животъ. Малко иѣконъ праведницы ся на-хождаха што пазиха въ сердечна-та си глу-

бина иѣра подтверждена на обѣцанія-та на Всесилнаго Бога. Тогава шестъдесѧтъ-те и девять недѣли, кои-то предрѣкоха отъ пророка Даниила, исполниха-ся, и спасителя ся роди отъ дѣвица, отъ дона-ти Давидовъ, чрезъ осѣненіе-то на Святаго Духа, породиша безъ да пріеме отъ праотеческій агъ грѣхъ, и ся исполни въ него, какво-то говори писаніе-то, перво-то отъ всички-те обѣцанія, чото биде на Ева, пакъ по паденіе-то: "отъ жена-та потомство-то ще да сокруши глава-та зміева, „сирѣтъ богочеловѣка ще да сокруши и да по-губи начаство-то на зло-то.

Така Иисусъ като ся роди безгрѣшникъ, и изявляване въ себе си первосозданикъ-атъ Адама, както излѣзе отъ рѣцѣ-те на созда-теля, преуспѣване въ мудростъ, возрастъ и благодать при Бога, и человѣцы, какво-то го-вори Евангелистъ Лука: имѣ-то Иисусъ ще му ся даде отъ ангель-атъ преди зачатіе-то му, По Ерейски языъ значи, Спасигель, а пакъ Христосъ — свято-то му посланіе на земля-та, и три-те му по главы пре-виущество, сирѣтъ царство-то, священство-то и пророчество-то; а на послѣ, имѣ-то Мессія, съ кое-то го-зоваха праведны-те Израилити, толкувася по-сланъ отъ Бога. Такви бѣха благодары-те

ПОДАИСТНИКЪ

РАЗГОВОРИ ВЪРОИСНОВЪДНИ,

Н Р А В Н И

и

ИСТОРИЧЕСКИ.

(Продолженіе.)

Тамо ся исполни Божіе-то обѣцаніе за-ради пристествие-то на Спасителя на всички-те, тамо си роди надеждливъ Мессія, Христосъ, Богочеловѣка, пристъмъ между Бога и че-ловѣка. Историци-те на сияя времена свидѣтельствува-тъ, какъ човѣческъ родъ стояше за-висимъ на една иѣвавна воистина и смутител-на, но согласна и обица надежда за иѣконъ превосходна вещъ, която ѹдене да послѣди въ свѣтъ. Сиалическъ-те предреченіа, сти-хотзорцы-те, ио думамъ? сѫдите философи про-тѣвдваха едно необѣжно Божіе явленіе, предопредѣлено да воздвигне надналѣтъ човѣкъ. Народи-те выкаха, какъ спасителя и господара сътворили ѹде да дойде отъ Вос-

но, както са види отъ горерѣчены-те, задуховны-те преимущества на Православны-те, Императорско-то правителство убѣдися че вито тѣхны-те главы, нито нѣкои отъ Православный-атъ народъ, подданы на В. Порта, никакъ не бѣха предизвѣстени за това, и толкова впечатлѣніе направи подобно притягваніе верху имъ, защо-то ся поддигна въ оный время, кога-то тѣхны-те благодарственны чувства и Признателность камъ тѣхнай атъ Императоръ бѣха най совершени. И тжѣ необходимо и справедливо е да ся почитатъ за такива, защо-то православны-те ся такви-зи вѣрноподданы на Н. И. В. Султана, нашъ Пресвѣтѣйшій повелитель и великодушенъ Царь, както и Ерменцы-те, Католици-те, Протестанты-те и Евреи-те. Нужно е да живѣятъ добре между себѣ си, и Турци-те, както и всички-те други подданы на Н. И. В., да ся обхождатъ едни съ други съ умѣренность и кротость, и да избѣгватъ да ся обхождатъ съ презрѣніе и ненависть. Всякій да си гледа работата и никой да не ся вмѣса въ онова, кое-то не ся относя до него, нито да струва нѣщо противно на Императорска-та воля.

Горерѣчены-те обяснены опредѣленія и заповѣди ся изводъ отъ разсужденія-та на общій совѣтъ, кой-то стана подъ предсѣдателство-то на Н. С. Великій-Везиръ, гдѣто присутствоваха Шейк-юл-Исламъ, казаскеры-те, Н. С. военный министъ и всички-те други везири, министри и высоки сановници гражданска и военна на Царщина-та, и настоящій атъ Манифестъ подтвердила отъ высоко освященіе на Н. В. Султана. Кой-то дерзне да ся противи на повелѣнія-та, кон-то ся содержаватъ, ще ся счита като единъ непокоренъ и пѣ ся накажи строго.

Слѣдуватъ имена-та, кои-то подтвердиха рѣшеніе-то на тойзи Манифестъ и притуриха всякий печать-атъ си:

Мустафа Напли паша, Великій-Везиръ;
Арифъ Хикметъ бей ефенди, Шейк-юл-Исламъ;
Реуфъ паша, бывшій Великій-Везиръ, министъ безъ служба;
Иззетъ Мехметъ паша, бывшій Великій-Везиръ;
Хозревъ Мехметъ паша, бывшій Великій-Везиръ;
Мустафа Решидъ паша, министъ иностранныхъ дѣлъ;

Аали паша, недавно бывшій Великій-Везиръ.

Мехметъ-Али паша, Великій Сараскерь, военный министръ;

Ахметъ Фетхи паша, главный начальникъ на артилерія-та;

Рифаатъ паша, предсѣдатель на Государственный совѣтъ;

Махмудъ паша, Великій-адмиралъ, морской министръ;

Сандъ паша, бывшій военный министръ;

Риза паша, бывшій военный министръ;

Мехмедъ-Рюши паша, Глагнай начальникъ на Импер. гвардія;

Али Галипъ паша, членъ на Государственный совѣтъ;

Хассибъ паша, министръ на Импер. монетный Дворъ;

Аарифъ паша, министръ безъ служба;

Нафизъ паша, бывшій министръ на финансы-те;

Сафвети паша, бывшій министръ на финансы-те;

Намикъ паша, министръ на тѣрговія-та;

Хайдадинъ паша, полицейскій министръ;

Юсуфъ-Кямилъ паша, членъ на Государственный совѣтъ;

Решидъ паша, бывшій начальникъ на Императорска-та гвардія;

Иззетъ паша, недавно бывшій министръ на тѣрговія-та;

Мехмедъ паша, главный управитель въ Адріанополь;

Исмаилъ паша, главный управитель въ Смирна;

Якубъ паша, недавно бывшій главный управитель въ Солунъ;

Салихъ паша, бывшій предсѣдатель на Импер. сокровища;

Исметъ паша, бывшій главный надзиратель въ Анадоль;

Иззетъ паша, бывшій главный управитель въ Триполи;

Халиль-Кямилъ паша, недавно бывшій главный управитель въ Смирна;

Агиояхъ паша, бывшій главный управитель въ Джеде;

Али Риза паша, бывшій главный управитель въ Янинъ;

Сирри паша, бывшій главный управитель въ Іеменъ;

Абдулхакъ ефенди, казаскеръ, глава Улемы-те;

Ибраимъ ефенди, бывшій казаскеръ, членъ на Государственный совѣтъ;

Арифъ ефенди, казаскеръ, членъ на Государственный совѣтъ;

Тахсинъ бей ефенди, казаскеръ, членъ на Государственный совѣтъ;

Рюши ефенди, казаскеръ, членъ на Государственный совѣтъ;

Иззетъ ефенди, казаскеръ, членъ на Государственный совѣтъ;

Исметъ бей, казаскеръ, членъ мин. родн. просвѣщенія;

Нафи ефенди, казаскеръ, членъ сов. минест. финанс.;

Шефкетъ бей, совѣт. на Великій-Везиръ;

Мухтаръ бей, министръ на Финансы;

Фуадъ ефенди, бывшій министръ институтъ дѣлъ;

Хюссеинъ бей, управитель на Ватата;

Тевфикъ бей, чиновникъ на расходы;

Зюхди бей, управит. на адмиралтейство;

Зеверь ефенди, министръ на богоугодн. заведенія;

Шефкъ бей, членъ на Государ. совѣтъ;

Мазлумъ бей, бывшій мин. на правда;

Юмеръ Джемаль ефенди, министръ на правда-та;

Нафи ефенди, совѣт. на Великій Сарнъ;

Махмудъ бей, доноситель на императорскій Диванъ;

Афиѣ бей, канцелярникъ на императорскій Диванъ;

Назифъ бей, начальникъ за церемоніи на императорскій Диванъ;

Али Риза ефенди, членъ на Государственный совѣтъ;

Мумтазъ ефенди, членъ на Государственный совѣтъ;

Мухтаръ бей, членъ на Государ. совѣтъ;

Хайрулахъ ефенди, членъ на Государственный совѣтъ;

Джемаледдинъ ефенди, начальникъ на императорск. медицинско училище;

Хабѣбъ ефенди, начальникъ на писмовод при Великій-Везиръ.

знакове, подъ кои-то спасителя прїа да соверши Божіе-то смотрѣніе на земля-та.

Въ близкій-атъ нашъ соборъ ще да ся постараeme за да опишеме по главны-те дѣла на воплощено-то му обхожденіе, самоволното му пожреніе, що го претѣрпѣ за спасеніето на всички-те человѣцы, послѣ ще опишеме основанія-та на поученія-та му, що ся изложиха въ новый-атъ завѣтъ.

Разговоръ VI.

Най перви-те исторически описанія, що описватъ на человѣческій спасителъ явленіе-то на земля-та, прѣлха ги, и ги преподадоха на человѣческій родъ свидѣтели самовидцы, избрани отъ Христа, за да бѣдатъ ученици неговы, не между богаты-те, силни-те и мѣдри-те на земля-та, но между оними прости-те, на кои-то ревностъ бѣшѣ явна на оногова, що испытва сърдца-та и чресла-та.

Четыри-те Евангелия, отъ Матея, Марка, Лука и Йоанна, совсѣмъ ся согласни съ вѣронспѣдны-те догматы, какво-то и во всички по собственни приключения, и не ся разгласяватъ, освѣнь въ мало нѣкои основателни обстоятелства, прилични за второ доказателство. И това разногласие що ся вижда, освѣнь хдѣ-то не смущава началство-то, и истината на речени-те, но още по много помага да докажи, какъ Евангелисти-те не преписаха единъ отъ другъ що ся писали, но какъ видоха, и списаха исти-те работы, сѫщи-те исти-

ны, всякой споредъ свой-атъ си характеръ. Воистина достойно е за назначеніе, какъ Божіе-то духовеніе, кое-то води апостолы-те, въ говореніе-то, въ списанія-та, и въ дѣла-та имъ, не унижи никогда, колко-то неща дазлучаватъ самоволство-то на всякому единому отъ тѣхъ. Така Богъ спроти неизреченна-та си премудростъ, освѣщава дѣло-то си, безъ да го унижава, но бывши вся за всѣхъ. Въ Евангелска-та исторія не ся открыха намъ други, заради перва-та возрастъ на богочеловѣка Іисуса, но само собрано нѣкакъ.

Какъ ся роди превосходно въ Витлеемъ, какво-то прорекоха пророци-те, и какъ изѣгна отъ отроческо-то заколеніе, щото быде спроти повелѣніе-то кроповитнаго Ирода, какъ пребыва мало время въ Египетъ, съ пречистата си майка, и съ обручникъ-атъ и пазитель-атъ нихни Йосифа, и послѣ като умрѣха онни що искаха душата-та му вѣриася въ Галилея, и като стана на дванадесетъ години явися въ церква-та честоше между учителите, та ги слушаше и ги пыташе, и изумяваше всички-те заради разуматъ, и отвѣты-те му, и начи дѣло-то на избавленіе-то, и на человѣколюбіе-то, кога-то постигна въ тридесетъ години.

Спроти по здраво-то миѣніе на церковни-те отцы, негова предтеча, и креститель Йоанъ, сынъ на священника Захарія, родиша шестъ мѣсяца, преди пришествието на оногова, кога-то перво, като сунцаго почти на

земля-та, щеше да проповѣда и дойде проповѣда покаяніе словомъ, и съ свой-те си примѣръ, живши въ пустыня-та, благороденъ на малко-то, обхождаше по вече гелски, а не человѣчески, съ безмѣро-то постенѣ. И понеже юанъ различавше совѣтъ отъ суемысленици-те начальници, проповѣдаваше съ высокъ гласъ: "тоя е, що иде мене, кой-то ся роди преди мене, кому-то съмъ достойнъ да развръжа ремикъ-атъ на туша, „ защо-то въ богочеловѣка Іисуса, таше да въсвѣляе божество-то и человѣчество, като ся соединятъ въ сѫщо лице. Но пога да начне Іисусъ поученіе-то си, и чудеса, отиде въ пустыня-та, и ся испита въ темный-атъ духъ три нѣчи, кое-то содеряше всичко-то испытаніе, що побѣдава човѣка. Перво ся испита съ тѣлесна-та немощ, понеже бѣше постигъ четыредесетъ дни, слѣ изгладия, и дївола му думаше, речи тоя камень да стане хлѣбъ; а второ съ сътвона-та гордостъ, понеже му показа дївола свѣтовни-те царства, и му рече: ты проако ся поклонишъ предъ мене, щѣ ти да всички-те ти; а трето съ духовна-та гордостъ: ако си синъ Божій хвърли себе си отъ тока (отъ церковна-та стрѣха) долу, понеже е писано, какъ ще да заповѣда на ангелъ си заради тебе, да тя запазятъ, и какъ да тя воздвигнатъ на рѣцѣ.

(Слѣдува)

Пишатъ изъ Влашко отъ 30 Юлія (н),
че главни началникъ на русска-та войска въ
Дунавски-те Княжества, Князь Горчаковъ,
изѣль въ Букурещъ на 28 число съ много-
на именни тѣлохранители.

РАЗНИ НОВИНЫ.

— Тойзи вторникъ собрася совѣтъ-атъ при
Порта-та подъ предсѣдател. на Великій-Везиръ.

— Тойзи пондѣлникъ, Н. И. В. Султана хо-
ди да посѣти своя-та пресвѣтлѣйша сестра,
супруга на Мехмедъ-Али паша.

— Тойзи пондѣлникъ Г. де Лакуръ, фран-
цузскій посланикъ, ходи при Мехмедъ-Али
паша и ся разговаря съ тойзи високій ми-
ністръ.

— Испанскій Генералъ Примъ, содруженъ
человѣцы-те си, ходи призъ оная недѣля да
посѣти разны министри, кои-то го пріглаша съ
най искренни и дружелюбни почести.

— Г. Баронъ Текко, Сардинскій послан-
никъ, ходи онай четвертокъ при Исмаилъ
паша, управителъ въ Смирна, кои-то подиръ
малко премяще трѣгне за място-то си.

— Графъ Массійнакъ, первый секретарь на
французско-то посолство въ Греція, дойде о-
ная недѣля въ Цареградъ съ австрійскій па-
раходъ Ллойдъ.

— Онай пондѣлникъ, главни началникъ
Сарана Императорско-то Медицинско училище,
Джемаледдинъ ефенди, содруженъ отъ Нури
бей, вице-предсѣдателъ на медицинскій совѣтъ,
ходи да надгледватъ болны-те въ общата
болница на флотъ-атъ.

— Американскій военны корабль "Ле-
ванть", излѣзе онай петакъ изъ Цареградъ
за да ся соедини въ Архипелага съ други-те
военни корабли, подъ предводителство-то на
Г-на Стінхама.

Параходъ "Саумъ-Бахри", стигна оная
суббота изъ Требизондъ, натоваренъ съ 415
войны.

Государственный параходъ "Меджидіе",
трѣгна тойзи вторникъ за въ Варна, натоваренъ съ 2,000 войни.

Параходъ "Таифъ", яъ супцій-атъ день
отиде въ Варна, съ 2,000 войни.

БОЛГАРСКИ ВѢСТИ.

— Пишатъ отъ Солунъ отъ 23 Юлія, как-
ко отъ нѣколко време насамъ злодѣйцы-те
тѣврде открыто наченали да грабятъ и уби-
ратъ пѣтници-те, гдѣто много изъ гражда-
ны-те и селяны-те принуждены ся да не ся
отдалечаватъ далечь отъ градъ-атъ и села-та
и да ся гледатъ работата, подъ опасеніе да си
оставятъ кости-те по пѣтници-та или да ся вър-
натъ голы, както ги е родила майка имъ.
Между други такива случаи почти ежедневни
единъ калугеринъ именемъ Гаевілъ, изъ Со-
лунъ, кои-то былъ проводенъ да собере ми-
лостина за Божегробъ, былъ уловенъ отъ злодѣйцы-те
около Водинъ, кои-то, като му взе-
ли всичко-то що ималъ отгорѣ си и го без-
честили, вързали го наедно съ человѣкъ-атъ
му около едно дърво и ги оставили. Не-
щастны-те, слѣдъ много мѣки едвамъ съ жи-
бы прихапали въже-то и по ризица отишли
право при правителство-то, кои-то завчасъ
испроводи на-вретъ потера да тѣрсятъ злодѣйцы-те и може до сега да ся ги уловили и
наказали както трѣба.

— Пишатъ отъ Свищовъ, какво злодѣйцы-
те тѣврде явно наченали отъ нѣколко време
да ся появляватъ около тия мяста. Тѣй, на-
прим. призъ тойзи мѣсяцъ, нѣкои си отъ
тѣхъ, кои-то ся казватъ да ся отъ 25 души,
проводили писма до Г. Димитрія Начовича и
Александра Шишмановича, един изъ первы-те
тѣрговци въ Свищовъ, да имъ испратятъ вся-
кай по 5,000 гр., съ условиye, че въ противенъ

случай, ако и да живѣять вѣтри въ градъ-атъ,
тѣ ще намѣрятъ способъ да влѣзатъ и съ
сила да взематъ онова що ищатъ. Гражданете
ако и донесоха за това на правительство-то
кое-то испрати да ги уловятъ, но находятся
въ неописанъ стражъ и не могатъ вѣкъ ни-
какъ да си гледатъ добре работите.

Казватъ какво въ Свищовъ ся чака да
дойде царска войска призъ тия дни, кои-то
ще ся разсмѣстятъ по градъ-атъ и, вѣроятно,
ще да могатъ да истребятъ горерѣченны-те
злодѣйци, кои-то отново проводили писмо
на сѫщи-те гражданы да имъ испратятъ гор-
ерѣченна-та сумма, коя-то, увѣряватъ, че я
проводили насетнѣ.

СВИДѢТЕЛСТВО.

Ный, долоподписаны, жители на тойзи
градъ, свидѣтелствуваме, че Господинъ Хри-
санть Будуровъ въ продолженіе на пять го-
дини исправлява должностъ на общенародный
лѣкаръ.

Въ тая должностъ отличиа съ своя-та
преданість, вынаги готова да поддержи бол-
ны-те, съ постоянна внимателность, попече-
ніе и рѣдко человѣколюбие камъ страждающи-
те, най паче, кога-то въ тѣжки-те години на
холера-та въ нашій градъ, той съ пожертвово-
ванія приглеждаше и исцѣляваше жители-те.

Тыа рѣдки качества Г-на Хрисанта, у-
вѣчаны и съ строга нравственность, не само
привлекоха признателность-та на всички-те
жители, но и причиниха голѣма скорбъ при
негово-то отхожданіе изъ нашій-атъ градъ,
кои-то ся случи, не вслѣдствіе на нѣкое
неудоволствіе, но споредъ болѣсть-та на су-
пруга-та му, за коя-то дано даде Богъ да о-
здравї и скоро да ся върни съ супругъ-атъ
си въ нашій-атъ градъ.

Нобуденъ отъ признателность за горе-
рѣченны-те, ный даваме настояще-то свидѣ-
телство на Г-на Хрисанта, за да послужи въ
доказателство на совершенните му качества
и въ полза на человѣчески-те общины.

Ески-Заара, 27 Мая 1853.
(слѣдуватъ подписи-те на най почтены-
те граждане духовни и свѣтски: числомъ
50, изъ кои-то и на едного любороднаго Али
ефенди.)

Подписи-те потвърждени на исто-то свидѣ-
телство отъ первого епітрапона Митрофана,
Ески-Заара, 30 Мая 1853.

Отъ своя страна, ный не само подтвер-
ждаваме горерѣченно-то, но и прибавляме, че
Г. Хрисантъ, споредъ свои-те рѣдки качества
и готовностъ да исполнява должностъ-та, може
да биде украсеніе и вѣрни спасителъ на
страждающе-то человѣчество.

(РЕДАКЦІЯ-ТА.)

ВОНКАШНИ НОВИНЫ.

АВСТРИЯ.—Во "Франкфуртска-та Газета"
прочитася слѣдующе-то за сегашна-та
роль Австрійска въ отношеніе камъ "Восточ-
ный-атъ вопросъ":

"Удивително е, че нѣкои Нѣмски газе-
ты обвиняватъ Австрія за раздвоената по-
литика въ Турско-Русско-то припираніе. Тѣ
прибавятъ сега още една нова клевета про-
тивъ Австрія, но съ по малакъ успѣхъ, отъ
колико-то имаха преди."

"Даже и най извѣстни-те Англійски и
Французски газети совѣтоватъ на Австрія да
пріеме една политика, кои-то ще биде совер-
шенно противоположна съ всички-те
предавія на тая Имперія."

"Преди всичко-то, Австрія е една дер-
жава охранителна, и даже най охранителна
отъ всички-те, и споредъ това пѣнно положе-
ніе и споредъ най искренни-те Европейски ин-
тереси, ти безпрестанно, отъ началото на то-
ва припираніе, иска да поддържи всеобщій-атъ

миръ, и още дѣйствова съ това намѣреніе."

"И тѣй, какъ можеше Австрійско-то пра-
вителстви, както му совѣтуватъ горерѣченны-
те Газети, да пріеме враждебно положеніе на
иrottivъ Россія?"

"Далечъ отъ това враждебно положеніе,
Австрія най много придава цѣна да удържи
тѣсній союзъ съ Россія, защо-то въ
тойзи союзъ тя види най вѣрно приближение
противъ мятежній-атъ духъ."

"Спередъ това Австрія покани Россія съ
най дружелюбни, искрени и чистосердечни
совѣты, да ся откаже, ако е возможно, да при-
земва Дунавски-те Княжества, приземваніе,
кое-то може да докара опасни припятствія за
за всеобщій миръ отъ една страна, а друга, ще
подаде нова пища на мятежніе духове."

"Ако и противъ тия совѣты, Россія при-
нудена бѣ отъ важни причини да мине Прута,
за Австрія не остава друго, освѣнь да согла-
си тая держава съ Порта-та. Заради това тя
покани послѣдня-та держава, преди приземва-
ніе-то даже на Княжества-та, да не счита то-
ва нѣщо, ако ся случи, като военно дѣйствіе,
кои-то и Россія не придава таквоти значеніе."

"Австрія ся старае още да предлага на
двѣ-те держави условія возможни за пріемва-
ніе, средни между Русска-таnota и което-
Порта-та дава."

"Тя ся старае още да поддържа въ
дѣржави-те увѣреніе-то, дадено отъ Россія, на
Парижкій-атъ и Лондонскій Дворъ, че нема
никакъ намѣреніе да ся вмѣсва во внутренни-
те работи на Турция."

"И тѣй всичко-то и увѣрява въ удър-
жаніе на всеобщій-атъ миръ."

"Но ако ся случи, противъ всяка надеж-
да и достовѣрностъ, да избухни общи пожаръ
отъ сегашни-те вопросы, Австрія ще дѣйству-
ва совершенно свободно и ще употреби тая
свобода въ полза на охранителни-те интереси,
кои-то поддържаватъ Европейско-то равновѣсие."

АНГЛІЯ.—Въ засѣданіе-то отъ 22 Юлія (н), извѣстный чрезъ свои-те Археологически
открытия по Востокъ, Г. Лейядъ, от-
ново поднови предложеніе-то си за "Восточ-
ный вопросъ" и поиска да ся опредѣли едно
время за разсужденіе. Лордъ Джонъ Расселъ
между друго отвѣте:

"Ако бѣ обычай въ Англія да ся обна-
родоватъ, по напредъ политически-те писма,
както во Франція, правителство-то на Цари-
ца-та ще се да ся почита честито да сообщи
на Камерата политически-те писма Лорда
Клерендана, писма, кои-то ся согласни въ
содержаніе-то си съ писма-та на французско-
то правителство."

"Азъ прибавямъ още, че поведеніе-то на
Французкій-атъ Императоръ и правителство-
то му совершило ся согласни за "Восточ-
ный-атъ вопросъ", съ правителство-то на
Нейно-то Величество Царица Викторія, и двѣ-
те держави ся соединени да поддържатъ вѣр-
ностъ-та на трактаты-те, да назатъ Европейскій-
атъ миръ, и ако ся случи потребно, да защи-
тятъ чисто и безъ порокъ честь-та на двѣ-те
царства, съ намѣреніе да ся удържи щастіе-то
на Европа и всеобщій-атъ миръ."

На сеги-то лордъ Джонъ Расселъ обяви,
че не може да опредѣли, исто-то време за
разсужденіе въ Камерата надъ "Восточный-
атъ вопросъ".

(16) СЛОВО

Приказано на заключително-то тѣр-
жествено-актио Испытаніе въ Кало-
Фирско-то Гимназіално Училище отъ
Учителя Н. С. Т., 17^о Августа
1852 год.

(Продолженіе.) №. 100

И така отъ речено-то, господарство-то
е общество отъ человѣцы добродѣтонои, со-
единени по между си съ другарство и едино-

дущіе въ единъ тѣснъ союзъ за животъ добродѣлень, — общество, кое-то само въ себе си има всичко-то вуждо за тая цѣль.

Както единично то за Платона е характеръ на всичко-то совершиенно, таи и въ понятието Господрѣства най главно-то за Платона е понятие-то на единичното: господарство-то посамо себе си сѫщество е едно, а не много; онова господарство, въ кое-то ся намиратъ различни партіи, гдѣто нема единодушие, любов, между гражданите, има вчесъ собствено да ся рече, неедно господрѣство, но като има едно имя, состоятътъ вѣколко господарство. Заради това Платонъ иска, да бы законъ-те имали въ видъ не добро-то на единого членъка или иѣколько лица, ами на всичко-то господрѣство добро-то; ти закони, които са дадени не за добро-то на всичко-то господарство, той има и неистински закони; тия господарство, въ които гледатъ за ползата токмо на иѣколько лица, той варила само сбирации, скучани. Такъ пакъ въ понятието единаго той види и мѣрата за голѣниата на господарство-то: "началници треба да увеличаватъ господарство-то само до толкова, докѣ оно, като возрастува, останва още единично, — не по чататъ; ти треба всемѣрно да си стараятъ за това, какво то господарство-то да е достаточно и едино."

Както Божественый умъ господствува въ цѣлый міръ и во всенка отдельна душа, такъ пакъ нему, споредъ Платоново-то учение, принадлежи верховно владычество и въ господарства-та. Но владычество-то на умъ-атъ въ царства-та може да бѫде или иеносредствено, или посредствено. Иньво-то было бы тогава, кога бы въ господарство-то начальствовали по свое-то си мѣйше лица и безъ отъ законъ-те да ся утѣсняватъ, служащи съ живъ и пъленъ органъ на ума, лица всесовершени сиоредъ мудростъ-та, знающи вѣльно науката на управление-то. Второ-то происходи посредствомъ законъ-те, които не ся друго вицо, токмо изреченіе на умъ-атъ; ти треба да служатъ за общы правила на поведеніе-то зради членове-те на господарство-то, изразени отъ уста-та на мудры-ге, и по-знати въ добрината имъ по многоземеный опытъ. И така человѣцы-те въ господарство-то могатъ да бѫдатъ управляеми или съ умъ иеносредствено, или посредствомъ законъ-те. Тон и други способъ на управление-то основавася верху едно иенизлино начало: верху правда-га. Но умътъ може да обними всички-те дребосложи на частни-те и обществени нужды, може всегда да ся приспособлява катъ особени-те обстоятельства на време-го и мѣсто-то; на опаки, заколь-атъ самъ по себе си като въ общъ, нема подобна пржговина. Эть тута по мѣйше-то Платоново, совершиеніи-тие господарство було бы олова, въ кое-то владычество умъ-атъ иеносредствено. Както обаче при настоящето наре-жданіе на дѣла-та человѣчески това совершиеніи-тие состоящие не въ возможно. Платонъ ако че му отдава маслени преоходство, но зради дѣствително-то состоящие на рода человѣческа наима примилю токмо управление подъ законъ-те. На това управление безъ законы, и за това раздѣлъ всички-те дѣствителни образи на управление на два главни рода: управление подъ законъ-те, и управление безъ законы.

Въ първый родъ, споредъ това принадлежи ли властъта на едно лицо, или на иеномозна, или на иезина, тон различа три вида: правление царско, аристократія (болеродержавіе) и демократія (народодержавіе); въ вторый така пакъ три вида: тиранія, олигархія и охлократія. Отъ тия шестъ видове на правление-то Платонъ има и едно: три-те пери видъ праведны и съ правда-та симѣстни, а пакъ между тѣхъ дава преоходство на правление-то царско. Има още, споредъ Платонова-те думи, правление, въ кое-то властъта царска, аристократія-та и демократія-

тія-та соединены ся въ едно согласно цѣло. Таково правление той наима въ Спарта и въ царства-та Египетъ, и го относи такоже имъ число-то на правилни-те.

Освѣтъ речено-то срѣща ся у Платона още и друго раздѣлениe на господарства-та и правления-та, равно важно, равно существенно. Споредъ отношението на совершиенството за всяка душа, вземана отдельно, Платонъ наима за возможни слѣдующи-те пять состоянія: 1) това состояніе, кога-то въ душата господствува правда-та всесѣло, съ всички-те особени-тие иенны добродѣтели, по между които мудростъ-та зания първо място; 2) кога въ душата владѣе мужество-то и умѣрность, но безъ мудростъ; 3) кога господствува една умѣрность, безъ мудростъ и мужество; 4) кога има една отъ три-те добродѣтели нематъ място, кога союзъ-ать по между душевната силы совершиенно е прекъснатъ и всяка отъ нихъ теглиса катъ своя-та си отдельна цѣль; 5) пакъ сетьѣ, кога всяка душа поработена е на владычество-то отъ иѣколько си страсти. Сѫщо-то това различие Платонъ види въ образы-те правлений, и даже прѣимъ пять видове отъ господарски устроенія. Първи видъ той е, кога мудростъ-та начальствование въ царство-то и правда-та съ всички-те си добродѣтели являвася иенъично осъществленіа; втори видъ тимократія той е, кога въ господарство-то преоблада мужество-то съ воинскій духъ и честомобіе и умѣрность, ами безъ мудростъ; третій — олигархія — кога останова една-та токмо умѣрностъ съ любовъ имъ богатство-то, безъ мудростъ и мужество; четвъртий, — демократія, — кога всички-те добродѣтели изгладени съ неправда-та господствува вредомъ, но кога е олде раздробена по различни лица; пакъ послѣ, — пятий тиранія — кога неправда-та всичка иенъично представлявася соединена въ едно лице. Първый видъ на господарство-то е пакъ добъръ, пакъ совершиенъ; втори и третій иматъ токмо иѣколько частъ отъ достойнство; четвърти и пятий нематъ совсѣмъ никое достоинство.

Като изоставимъ други-те членове: 1) за законъ-те; 2) изображеніе различни-те видове на царско-то устройование въ частностъ и пр., да кажемъ за воспитаніе-то, като средство, кое-то увардува и прави господарство-то господарство добродѣлно, и то въ иѣколько думы. — За да е человѣкъ добродѣлъ, продѣлжава Платонъ, иска като ся роди съ добры качества, да получи и добро охраняваніе; въ насрѣденъ случаѣ, колко-то ся по добри природни-те му дарби, толкова щѣть бѫдатъ тѣхъ по пагубни, като воспрѣемъ превратно направлениe и пр. Подобно, краткости ради, преминуваме и други-те статіи, и ся возвръщаваме катъ свирнака, — и именно за правда-та въ цѣлън родъ человѣчески. Като разгледваме и дѣлъ-те господарства, идеально-то й образовано по возможность споредъ тая негова идеа, мы не можемъ да ся вчудимъ за величественість-та на предпріятіето да изобрази какъ правда-та си осъществява въ громадни размѣри въ господарство то; но онце по возвышенъ спорѣдъ погледатъ си представлявася философъ-атъ пакъ, кога той приказа, че совершиенството, отъ които е написана тая идея, раздѣлени са по между народы-те въ цѣлън родъ человѣчески, че южните народы (Мореліаски, сирѣчъ Гръците) напиратъ подъ владычество-то на ума, съверни-те подъ господство-то сплата на сърдце-то, пакъ сетьѣ — на Азія и Египта подъ господство-то на пожеланія-та.

Макъръ мысъ-та тая за проявленіе правда-та въ весь родъ человѣчески у Платона не ся раскрива по глубоко и ся содржава само въ едно посоченіе; обаче ти само по себе си толкова е важна, гдѣто заслужва внимание да е особено забѣлежена. Това, въ кратѣ, за Философія-та Платона.

Сега, по поводъ на изразена-та мысъ, че дѣца-та ся недѣржатъ, ами ся изважда изъ училища-та и пр., предиврѣнно, да бѣрнимъ рѣчъ-та частно катъ наимъ сирѣчъ, за Училище-то, катъ пакъ първому нужды и пр. да пребывава все постой въ добро положеніе. За преобразованіе состояніе на Училище-то имахъ многаж случки да познаете плодовете му, особли въ напрежнѣто му испытаніе, и отчасти, сегашните-то. Сегашните-гь ученици, спорѣ возрастъ-та имъ и време-то на нахожданіе въ училище-то цѣлъ вървятъ катъ совершиенство-то, заедно и совершиенство-то на годите; защо-то първо-то совершиенство и естествено виси отъ второ-то. За сегашните-гь сиѣхъ предоставявамъ на Ваша малост сѫдите, пакъ мы да послѣдовате никакъ-то си. Училище-то съѣдва преподава спорѣдъ напрещата, главно, нареда, като нареда-та была бы всесѣло увардувана, добри са и усѣхъ-те, кога други-те естествени-тие благопріятствуващи обего-тълост оставватъ сѫди-те. За това много ижти ся разговаряли съ Васъ и словесно и именно, докѣ, останова пакъ, като иензлини, напомни и нанеса на ума ви, за тия потреба безъ които, отрицателно постаряи, вони на успѣхъ-атъ е медлителъ и не яко толкова основенъ. Та ученици-те, първите непрестанно да дохождатъ въ училище-то преданіе-то, та че и у тѣхъ си да иматъ щенъ-надзоръ. Въ училище-то предаватся роцы-те, ученикъ-атъ у тѣхъ си, на пълни ако не изцѣло го повторя и изучава, докъ не е той отвлечанъ и развлечень. Второ-то нѣкога да посѣщаватъ бащи-те училище-то макаръ по дваждъ или по веднаждъ мѣсяцъ-атъ, та да ся научаватъ отъ преподаватели-те: дохождатъ ли редно непрестано ученици-те на преподаніе-то, ако че са пакъ, приложаватъ ли въ учение-то и т. д. Така, взаимно и учители-те и настоятели щѣть ся научаватъ отъ нихъ за западъ имъ кѫщи въ повторяваніе и изучаваніе уроци-те и пр. Съ тойзи начинъ и приложѣніе на ученици-те ся удояватъ и подкашаватъ какво-то да получатъ естественна клюнность, любовъ. Третіе, огъ горерѣно-то вчесъ ся проумѣва, че недохожданіе въ училище-то никакъ ся не позволява, освѣтъ не дай Боже, по болѣзни и на това подоба. Така до испытаніе-то да ся съѣдва неослабенъ редъ, или по добъръ до срокъ-атъ (вато), за колко-то време е назнатено за всѣго ученика да слѣдва. Четвърто, отиди да ся не изваждатъ ученици-те изъ училище-то, до гдѣ не стане испытаніе-то, и не минать презъ него ти. Время-то, благоразуми съ приложженіе и любовъ употребявамо ученици-те на учение-то, на едно-то само учение, ще биде за нихъ пакъ много-години-чала, въ тая тѣхъ иѣжна пора (возрастъ Тогава щѣть ся приближать тая рѣка, мы ученици-те огъ родители-те и учители-камъ неприложвна-та истина на философъ въ тая случка, за нихъ: време-то е пакъ съѣдъ на сѣбѧ. При това да пригуримъ, въ родители-те всякога да предпочитатъ естествено-то воспитаніе отъ всяко друго таково, докѣ не застигнатъ ученици-те могатъ, безъ загуба на време-то и пр. да совершиенствуватъ въ учение-то другадѣ, че да ся сообразуватъ родители-те съ естествените училища предварително, да не бъдатъ, несъвестно толикова на нужды-ти животни народи ся предпочте на не приложено-то, не до толкова по погребно-то въвътъ-атъ, пакъ много време пужаю за попеченіе-то. Не естествено-то докъле ся има видъ-атъ, ученикъ-атъ останва единостранно въ учение-то.

(Слѣд.)

(*) Ц. В. ч. 23. (17 Февр. 1851).

ТИНОГРАФІЯ Ц. ВѢСТНИКА.